

K24U 2841

Reg. No. :

Name :

**V Semester B.A. Degree (C.B.C.S.S. – O.B.E. – Regular/Supplementary/
Improvement) Examination, November 2024
(2019 to 2022 Admissions)
CORE COURSE IN SANSKRIT
5B10SKT : Smriti and Arthasastra**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 40

सूचना : सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषयैव समाधेयाः । देवनागरीलिपिरूपयोक्तव्या ।

- I. वाक्येन वाक्याभ्यां वा षण्णामुत्तराणि लिखत । (6×1=6)
- 1) औशनसां मते का एका एव विद्या ?
 - 2) सर्वेषां स्वधर्माः इति के उच्यन्ते ?
 - 3) बुद्धिमान् इति पुत्रविशेषः कीदृशः ?
 - 4) राज्ञा के सभासदः कार्याः ?
 - 5) कान्तारगाः सम्बन्धके सति कियद् वृद्धिं दद्युः ?
 - 6) दायस्य समविभागः याज्ञवल्क्येन कथं प्रदर्शितः ?
- II. षण्णां लघुटिप्पणीः लिखत । (6×2=12)
- 7) विषप्रदस्य लिङ्गानि कानीति प्रदर्शयत ।
 - 8) कीदृशं पुरोहितं कुर्वीत - कौटिल्यमतं प्रदर्शयत ।
 - 9) कार्यसिद्धौ अपि उपरुध्यमानः दूतः किं तर्कयेत् इति स्पष्टयत ।
 - 10) दद्युस्तद्विक्थिनः प्रेते प्रोषिते वा कुटुम्बिनि - सप्रसङ्गं व्याख्यात ।
 - 11) स कूटसाक्षिणां पापैस्तुल्यः - स्पष्टयत ।
 - 12) स दाय्योऽष्टगुणं दण्डम् - सप्रसङ्गं व्याख्यात ।
 - 13) असंस्कृतास्तु संस्कार्याः भ्रातृभिः पूर्वसंस्कृतैः - श्लोकार्धस्य तात्पर्यं किमिति लिखत ।
 - 14) उभयोरप्यसौ रिक्थी पिण्डदाता च धर्मतः - स्पष्टयत ।

P.T.O.

K24U 2841

- III. चतुर्णां लघूपन्यासं रचयत । (4×3=12)
- 15) अर्थशास्त्रदिशा अरिषड्वर्गजयः लेख्यः ।
 - 16) कौटिल्याभिमतं वृद्धसंयोगं विशदयत ।
 - 17) दूतकर्तव्यादिविषयकं कौटिल्यमतम् उपसंहृत्य लिखत ।
 - 18) प्रातिभाव्यं निरूप्य ऋणापकरणं कथं केन विधेयमिति विशदयत ।
 - 19) साक्षिणः कीदृशः कियन्तश्च भवन्तीति विशदयत ।
 - 20) दायप्रकरणे प्रोक्तम् अविभाज्यांशं विशदयत ।
- IV. द्वे उपन्यस्यत । (2×5=10)
- 21) मन्त्रिपुरोहितोत्पत्तिविषयं कौटिल्यमतं सविशदम् उपपादयत ।
अथवा
कौटिल्येन राजपुत्ररक्षणं कथं प्रतिपादितमिति विशदयत ।
 - 22) याज्ञवल्क्यस्मृत्यनुसारम् ऋणादानप्रकरणं विशदयत ।
अथवा
स्त्रीधनस्वरूपं तद्विभजनप्रकारांश्च याज्ञवल्क्यस्मृत्यनुसारं विशदयत ।